

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštne proste. — Uredništvo: Dolgo polje št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pri stojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Političen umor.

Nečuvveno novico je minoli teden brzjav raznesel po celim svetu: socialnodemokratični voditelj in poslanec Schuhmeier je postal žrtev klerikalnih nauk o postopanju s političnim nasprotnikom. Krščansko socialni delavec Kunschak, brat enega izmed krščansko socialnih voditeljev in klerikalnega poslanca, je pred zadnji terek ustrelil poslanca Schuhmeierja. To je sad klerikalne hujške politike, ki v političnem nasprotniku ne vidi enakovrednega člana človeške družbe, ampak zverino, katero treba pobiti. Morilec Kunschak sicer pravi, da je ustrelil Schuhmeierja iz osebnega sovraštva, češ da ga je ta pragnjal in ga spravil ob kruh in v revščino. To verjeti more le političen otrok; zakaj če bi bil morilec kaj vreden, bi ga bil njegov brat, ki ima v dunajskem občinskem zastopu važno besedo, gotovo spravil k lepi službi. Edino verjetno je torej, da je Kunschak prepojen s hujškanjem svoje takozvane krščansko-socialne stranke, iz slepega sovraštva izvršil umor, da tako vzame nasprotni stranki njenega najboljšega voditelja in skuša zadržati propadanje klerikalizma na Dunaju, katero je zadnji čas nevzdržno nazadovalo.

Ne bomo branili socialne demokracije. Mnogo grehov ima na sebi, mnogokrat doseže kake uspehe ne s premišljenim delom, ampak s pravcato strahovlodo; brezobzirnost je njena lastnost, in najsi potem tudi tega ali onega, ki se noče vdinjati njeni organizaciji, spravi v nesrečo. Vse to vemo dobro. Toda vse to še ni zadosten vzrok, da človek nasprotnega političnega mišljenja vzame — smrtno orožje v roke in ne morda v hipni razburjenosti, ampak premišljeno in po natančnem načrtu! — umori socialnodemokratičnega voditelja. To je izrodek političnega življenja, to je anarhizem, v katerega vodi klerikalna hujškarija.

Nauki klerikalizma so se že globoko ukoreninili tudi na Slovenskem. Če dr. Krek klerikalne pristaše po shodih uči besnega sovraštva zoper političnega nasprotnika; če jim priporoča, naj vsak večer izprašajo vest, če so dovolj sovražili liberalce; če uči kmete, da morajo liberalce nagnati v pasje luknje; če danes že mladi pobiči na klerikalnih shodih vpijejo, da je treba »vse liberalce pobiti«; če vidimo, da so se po Kranjskem in tudi drugod že zgodili umori iz političnega sovraštva — ali naj po vsem tem še rečemo, da klerikalni nauki o brezobzirnem pobijanju političnega nasprotnika v slovenskem ljudstvu še niso našli tal? Blazno bi bilo to trditi; nasprotno, nauki dr. Kreka in drugih, da treba liberalce (to je političnega nasprotnika) pobiti, so se že globoko ukoreninili tudi v slovenskem ljudstvu. Žalostno je le, da te nauke širijo Kristusovi namestniki, ki bi morali oznanjati ljubezen in spravljivost.

Eno pa nas lahko tolaži: na Dunaju propada tista stranka, ki je vcepila svojim ljudem te nauke, zakaj krščansko-socialna stranka gre nevzdržema navzdol. Isto bo pri nas v doglednem času. Slovenski klerikalizem, ki se je skušal zadnji čas vzdrževati le še z brezobzirnim sovraštvom proti političnemu nasprotniku, bo začel tudi pri nas iti isto pot. Stotine je strel na Dunaju vzdramil in jih zbudil k zavesti, da treba proti stranki po-

litičnih morilcev nastopiti s skrajno odločnostjo. Storimo to vsi, ki smo pošteno misli in dobre volje!

Napetost raste.

Motili so se oni, ki so bili mnenja, da se bo z lastnoročnimi pismi, ki sta jih izmenjala med seboj avstrijski cesar in ruski car, napetost poglobila. Vsa javnost danes priznava, da potovanje princa Hohenlohe v Petrograd in Rusijo ni poglobila, zdi se, da je v zadnjih dneh narasla. Ruski car je našemu cesarju pač vljudno odgovoril, a obenem skrajno hladno. Omenja staro prijateljstvo Avstro-Ogrske napram Rusiji, a pravi obenem, da se je stališče Avstrije v zadnjih letih tako izpremenilo, da je prisililo rusko vladu, da zastopa interese svojih slovanskih sosebov.

Nasprotstvo med Rusijo in Avstrijo se pojavlja baš sedaj v takozvanem albanskem vprašanju, zakaj stališče obeh držav sta si popolnoma nasprotni. In posvetovanja veleposlanikov v Londonu so se baš te dni ob-

tem nasprotju že skoro čisto razbila. Danes v četrtek se vrši menda zadnja seja. Avstrija pravi, da ne pripusti nadaljnega zavlačevanja tega vprašanja, da pa tudi ne popusti od svoje zahteve, da se mora ustvariti kolikor mogoče velika Albanija; Rusija pa zopet pravi, da ne more pripustiti, da bi se ustvarila velika Albanija na škodo slovanskih narodov na Balkanu. Avstrija pravi, da mora mesto Skader postati albansko, Rusija pa, da črnogorsko.

Na drugi strani pa raste napetost med Rumunijo in Bolgarsko. Rumunija noče popustiti od svojih pretiranih zahtev, Bolgarska pa nima povoda, da bi odstopila Rumuniji toliko svojo zemljo, kakor jo ta hoče imeti. In že se prišla poročila, da zbira Bolgarija pod poveljstvom generala Paprikova med Varno in Šumlo svojo peto armado — proti Rumuniji.

Položaj je torej skrajno napet, bolj kot je bil kdaj prej. Pričakovati nam je najhujšega — splošne evropske vojske, ki bo po mnenju mnogih že na spomlad izbruhnila.

Balkanska vojska.

Boji ob Drinopolju, Skadru, Janini in pri Galipolis se nadaljujejo. — Turške vesti o njihovih uspehih. — Grki izkrcavajo na maloazijski obali vojaštvo. — Poraz Avstro-Ogrske in Italije na konferenci veleposlanikov v Londonu. — Enver bej — umorjen?

Poročila zadnjih dni so vedela le malo novega povedati. Toliko je gotovo, da se boji z vso silo nadaljujejo. Bolgari so osredotočili svoj glavni napor na polotok Kerzonez, kjer hočejo Turke popolnoma izriniti in tako priti v posest dardanelske ožine. Podpirajo jih pri tem Grki, ki so — kakor se poroča — zadnje dni izkrcali na obali Male Azije 40.000 mož in hočejo napasti tamošnje turške utrdbe ob dardanelski ožini.

Obleganje Drinopolja

se z vsemi silami nadaljuje in je krog oblegovalcev vedno ožji. Turški poveljnik Šukri paša izjavlja, da se bo branil do zadnjega moža in da bodo Bolgari dobili namesto mesta v roke samo kup razvalin.

Pred Skadrom

se vrše dan za dnem krvavi boji. Črnogorci in Srbi ljuto napadajo utrdbe na Tarabošu in Brdici. Korak za korakom se približujejo mestu samemu. Potrjuje se vest, da je turški poveljnik v Skadru Hasan Riza bej res bil ubit in sicer od lastnih ljudi, ker ni hotel dati ljudem odpočitka. Splošno se sodi, da pade Skader koncem tega tedna.

Črnogorski kralj Nikola je izjavil pred vso vojsko, da je ni sile na svetu, ki bi ga mogla spraviti iz enkrat osvojenega Skadra. Raje pogine sam in pusti propasti svojo državo in vladarsko rodbino, nego da bi se umaknil iz Skadra. — Rusija izjavlja, da ne bo nikdar privolila, da bi Skader prišel pod Albanijo.

Grki pri Janini

se pripravljajo na odločilni naskok na to mesto.

Turki so zadnji čas razširjali vesti o nekih svojih uspehih na bojiščih. Izkazalo pa se je, da jih je turška vlada razširjala za to, ker je baš te dni poslala Haki pašo v London, da bi posredoval za sklep miru, in je hotela s temi vestmi uplivati na javno mnenje v Evropi. Turki dozdej nimajo zaznamovati niti enega uspeha. Pač pa je ravno zadnji čas ponesrečilo več turških ladij, ki so jih zadele krogle bolgarskih topov in so se potopile. — Iz Carigrada pa se poroča, da je bil znani vodja zadnje mladoturške revolucije, Enver bej, te dni umorjen.

Na konferenci veleposlanikov v Londonu

so se tudi zadnje dni nadaljevale razprave o bodoči Albaniji in njenih mejah. Avstro-Ogrska in Italija sta zahtevali, da se prepusti njima organizacija albanske uprave. Temu so se uprle vse velesile, celo Nemčija, in sklenilo se je, da ima postati Albanija ne-utalna država pod garancijo vseh 6 velesil, ki izključuje predpravo katerekoli evropske države. To je hud poraz naših državnikov. Glede mej Albanije pa sploh ni prišlo do sporazuma in menda tudi — ne bo.

Razmerje med Bolgarijo in Rumunijo

se je zadnji čas poostriilo. Krizo je Bolgarska odvrnila s tem, da je izročila Rumunski noto (spomenico), v kateri nekoliko odneha. V zadnjem času je začela med obema državama posredovati Angleška.

Ruska vlada namerava spraviti vprašanje odprtja dardanelske morske ožine zopet v tir. Skoro gotovo je, da se bodo vsled spremenjenega položaja na Balkanu stvari tako zasukale, da bo Rusija smela s svojimi bojnimi ladjami skozi Dardanele.

**Podružnica ljubljanske
kreditne banke, Celje**

Graška cesta (v hiši g. Kolenca) 68 50-6

prodaja promese za vsa žrebanja.

Promesa Dunajske komunalne srečke **K 20.—**

Glavni dobitok **K 300.000.—**

Žrebanje 1. marca 1913.

Iz političnega sveta.

Italijanska pravna visoka šola se bo torej ustanovila v Trstu. Tako je sklenil proračunski odsek državnega zbora v seji dne 14. februarja. Ustanoviti se ima že z zimskim tečajem 1. 1915./16. Predlogi, da se naj ustanovi istočasno slovenska visoka šola v Ljubljani in da se upelje veljavnost skušenj na zagrebškem vseučilišču tudi za dežele tostran Litve, so bili odklonjeni. Slovenski klerikalni poslanci so s svojo nesmotreno politiko tudi to zadevo popolnoma pokvarili in niso znali doseči niti najmanjše »nagrade« za Slovence. Res žalostno je z našo slovensko politiko na Dunaju in v Gradcu.

V Mehiki, v tej znani ameriški republiki, se že zopet prebivalstvo med seboj kolje. Pristaši nekega Diaza, ki bi rad postal predsednik republike, so se spuntali proti sedajnemu predsedniku Maderi. Že delj časa se vršijo krvavi boji med vladnimi in ustaškimi četami.

Naše prireditve.

V Ormožu je v soboto zvečer pod okriljem tamošnje Čitalnice predaval odposlanec »Zveze narodnih društev« g. Janko Lešničar, o deželi in ljudeh v Srbiji in Bolgariji in spremljal svoje predavanje z mnogimi lepimi skiptičnimi slikami.

V Središču se je v nedeljo vršilo enako predavanje v šoli ob veliki udeležbi poslušalcev (prodalo se je nad 260 vstopnic); predavanje je priredila tamošnja Ciril-Metodova podružnica. Predaval je in kazal skiptične slike g. Lešničar.

Shod v Žetalah, ki ga je za nedeljo 16. t. m. k Berligu sklicalo »Pol. in gosp. društvo za šmarski, rogaški in kozjanski okraj«, je bil — kakor je to pri naših vrlih žetalah ob vedno navada — zopet lepo obiskan. Obširna soba je bila polna zborovalcev in še zunaj na hodniku so stali. Predsedoval je shodu društveni odbornik g. Simon Potonik. Z zanimanjem je sledilo ljudstvo izvajanjem govornika, ured. Spindlerja, ki je risal sočasne dogodke v svetovni zgodovini, vojsko na Balkanu, njene posledice v političnem in gospodarskem oziru, gospodarsko krizo in draginjo, vladne načrte za novo obdačenje ljudstva, dogodke v deželni zboru itd. Nad nedelavnostjo in neuspehi naših poslancev so zborovalci dajali ogorčeno duška svojim čutilom, in celo kaplanov vohun Jernej Mikolič se je povspel do medklica, da niti en, niti drugi poslanci nič ne dosežejo. Morda neprostovoljno — pa priznanje vendarle! Vrečko in Jankovič svojemu »zavednemu« pristašu ne bosta hvaležna.

Beleške.

Osebnosti. Šolskim svetovalcem je imenovan g. Luka Lavtar, profesor na moškem učiteljskem v Mariboru. — Vadniški učitelj na moškem učiteljskem v Mariboru g. Jožef Schmoranzler je imenovan za glavnega učitelja na istem zavodu.

Desetkronski bankovci, ki so bili izdani z datumom 31. marca 1900, velikost 120—80 mm, zgube do 28. februarja 1913 vsako vrednost. Ako se še kje dobe, jih je treba še ta mesec pri avstroogrski banki zamenjati za sedaj veljavne bankovce.

Tudi nasvet. V št. 7. »Sl. Gosp.« nasvetuje neki vsega dobrega sit golobradež, naj liberalni advokati, trgovci in krčmarji del svojih dohodkov prepustijo učiteljem za izboljšanje njihovih plač, kmeti, rokodelci in delavci pa se naj obvarujejo novih bremen. Ker več glav več ve, nasvetujemo, naj du-

hovniki za pogrebe, pokope, krste i. dr. računajo po dosednji navadi, a obdržijo si naj samo postavno določene pristojbine in vso »milostno« dovoljeno bernjo, preostanek pa naj prepustijo učiteljem, od katerih ima vsak najmanj petkrat več dela ko duhovnik, dohodkov pa vse učiteljske večrazrednih šol komaj enako enemu župniku, kateremu še povrh tega, — če je pameten, — ni treba skrbeti za rodbino. — Vprašanje je le, če bi hoteli učitelji kljub svoji bedi na tak način večinoma na stroške kmetov, rokodelcev in delavcev »pridobiti« denar sprejeti! Kdor izmed klerikalnih petelinov pa misli, da ga liberalni advokati, trgovci in krčmarji po oderuško spravljajo ob denar, naj se jim ne vsiljuje, ampak se naj obrne v silo na svoje pristaše, saj dobi pri njih vse zastoj! — Enako nerazsodnemu ljudstvu vidijo tudi mogotci okrog »Sl. Gosp.« le od dežele najslabše plačane uslužbenec — učitelje ter se še poleg tega norčujejo iz učiteljske bede! Da jih le ni sram!

Huda očitanja. »Sloga« gre klerikalnim voditeljem trdo na kožo. Zadržati zopet piše: »Ne bomo trditi, da »Straža« nima povsem prav, kar piše o zatajevanju slovenskega jezika od strani razumnosti. Odločno pa moramo grajati »Stražino« pristranost, ki vidi to napako le pri »liberalcih«, noče pa je videti in vedeti za njo tudi pri pristaših svoje stranke. Taka kritika je grda in uglednega lista nevredna. Ali ne zadene v tem oziru krivda tudi dr. Korošca, če na poštenem uradu v Mariboru zahteva: »Bitte, Fräulein, um eine Postanweisung und eine 20 h Marke«, ali na Pragerskem v restavraciji: »Bitte, zahlen!« Ali dr. Verstovšek ne greši proti načelom značajnosti in moštosti, ki ji zahteva priznanje materinščine, če zahteva na mariborskem južnem kolodvoru vozni listek z besedami: »Nach Pettau« in v Ptuj zopet: »Nach Marburg«. Ali sme biti od »Stražine« kritike izvzet dr. Benkovič, ki svoje ovadbe, tožbe in pritožbe na politične oblasti vlaga v blaženi nemščini? Ali je g. »Stražinemu« uredniku znana »nelepa navada« večine župnikov in kaplanov po deželi, ki se med sabo ali z učiteljskim osebjem v pričo otrok razgovarjajo skoro dosledno nemško? Tudi te osebe greše proti javnemu priznanju svojega jezika, tudi te osebe nosijo veliko krivdo na naših žalostnih jezikovnih razmerah in so vredne vsled tega ostre obsodbe. Toraj le nič strankarstva v takih kritikah! Kar je gnilega na našem narodnem telesu, proč s tem, pa naj se drži te ali one osebe. Le tako bomo vzgojili zdrav, čvrst in značajan narod.«

Iz politične službe. Namestniški tajnik dr. Rud. Breschar v Celju je poklican v službovanje v ministerstvo za notranje zadeve.

O razvoju Slovenstva v Celju se je razpisala »Straža« minolo sredo. Prav, da je vendar enkrat prišla do spoznanja, da je tudi tu treba dela. Mislili smo, da bo povedala kaj novega, pa govori stvari, ki smo jih že davno in mnogokrat čitali v boljši obliki v naših listih. »Liberalci« dolži krivde, da se Slovenstvo v Celju povoljno ne razvija. To obdolžitev izreka ona stranka, ki je absolutna gospodarica v Mariboru, kjer so Slovenci pri zadnjem ljudskem štetju nazadovale za 4% nad »liberalci« ki so po nazorih iste »Straže« gospodarji v Celju, kjer pa so Slovenci v zadnjih 10 letih napredovali za skoro 8%. Ali naj še na široko dokazujemo smešnost takih pisarij?! »Straža« tudi obeta, da bo »Jugoslovanska strokovna zveza«, t. j. klerikalna delavska organizacija, v tem oziru povzročila preobrat. Veselilo nas bo in vsak uspeh te organizacije za skupno slovensko stvar bomo z veseljem pozdravili. Le vrlo na delo!

Rešitelje kmečkega delavstva, posebej viničarjev, so se v zadnjem času začeli igrati naši ljubi klerikalci. Organizirati jih hočejo v »Jugoslovanski strokovni zvezi«. Ko bi le iz vsakega njihovega dejanja ne gledalo konjsko kopito: politični kšeft! Kaj korist ljudstva, mar jim je tega; da le obdržijo politično moč v rokah.

»Liberalci zaničujejo ročno delo in vsak stan, ki se ž njim ukvarja«, pravi zadnji »Sl. Gosp.«. Na to neumnost nam niti z očesom ni treba treniti. Mi pravimo: tisti, ki je to zapisal, in pa njegovi stanovski bratci se pa naravnost bojijo ročnega dela. Zakaj le tako moremo razumeti izjave raznih duhovnikov, če se jih vpraša, zakaj grabijo tako denar skupaj, in oni odgovarjajo: ja, kmalu bodo pri nas tudi francoske razmere, takrat bi pa morali mi duhovniki delati tudi z rokami. Tega pa nismo vajeni, zato pa moramo si nakopičiti bogastva, da bomo lahko v miru živeli. — Ali hočete, da povemo ime tistega »gospoda«, ki se je tako izrazil?!

Iz ljudskošolske službe. Stalno so nastavljeni: Neža Pirc v Ksaveriju, Ema Lilek v Gotovljah, Franc Brglez pri Sv. Jederti nad Laškim, Maks Wudler na okoliški v Laškem trgu, Martin Stauter kot okrajni pomožni učitelj v Celju, Frančiška Bizjak na Zg. Ponikvi.

Celjski okraj.

Celje in klerikalci. Piše se nam: Mariborski klerikalci obljubujejo, da bodo poslovenili Celje. Prosimo! Dovolimo si pa tudi nekaj nasvetov, ker je to brezdvomno skupna narodna zadeva. Večkrat smo že čitali v klerikalnih listih bojkotne pozive proti tistim slovenskim trgovcem in obrtnikom, ki slučajno ne lezejo klerikalcem pod hrbet. V svoji ponižnosti smo mnenja, da tako bojkotno hujskanje proti Slovincem ne more pospeševati poslovenjenja Celja. To tem manj, ker nismo v klerikalnih listih nikdar čitali, da bi se z isto vnamo spomnili tudi nemškutarjev. Pred vsem torej več nesebične agitacije za pospeševanje slovenske — ne klerikalne, ki je v Celju itak ni — trgovine in obrti, kakor so ti doslej vedno delali brezverski liberalci, kojih izključna zasluga so vsi dosednji slovenski uspehi v Celju. In ti niso majhni! Hišna posest je v zadnjih desetletjih postala do 1/3 slovenska, cela vrsta skoziinskozi solidnih narodnih gospodarskih podjetij vseh strok se je razvila in število zavednih Slovencev narašča naglo. V tem preklicanem »liberalnem gnezdu« je izkazalo zadnje ljudsko štetje napredovanje Slovencev za 600 duš, po vseh drugih spodnještajerskih trgih in mestih, kjer ni nič čutiti »liberalnega« dela, pa se izkazuje nazadovanje. Torej, gospodje klerikalci, tu se primite za nos! Končno še eno: Mnogo bodele koristili celjskemu slovenstvu tudi s tem, ako spravite v red svojo hotelsko družbo in svojo ljudsko posojilnico »pri črnem volu«. — Močno smrdi! In tak smrad ne pospešuje slovenskega razvoja! Pa zdravi ostanite!

Iz Celja. Prijeten fantiček je neki vikarjev pisatelj, član »Katoliškega« tamburaškega zbora in drugih enakih društev, kar brez povoda na cesti začne suvati in pretepavati človeka, ki ga lepo pozdravi. Brez dvoma — lepo vzgojen!

Iz Št. Petra na Medv. Selu. Tukajšnji »Ljudski knjižnici« so nadalje darovali: g. dr. Vekoslav Kukovec 5 K. Klub naprednih slovenskih akademikov 15 K in g. Vekoslav Kranjc, notar v Šmarju 10 K. Odbor se darovalcem najtopleje zahvaljuje in prosi prijatelje društva nadaljnjih podpor.

O ljudskem zdravju.

„Kuge so kakor velike svarilne tablice, na katerih lahko velik državnik čita, da je v razvoju njegovega ljudstva nastopila ovira, ki je niti brezskrbna politika ne sme delj časa prezreti.“

Tako pravi Virchow v svojem svarilu o nevarnostih sušice. A ne le državi, še bolj rodbini morajo služiti te svarilne tablice kot migljaj, da varovati se bolje ko zdraviti se. Kjer treba trpeti, je bolezen že tu. Varovati se, se pravi že spčetka bolezen zapreti pot, ji vzeti možnost razvoja, vzgojiti telo k odpornosti.

Največ teh bolezni odpade na dihalne organe, od ust začeni do pljuč. Lahka sprejemljivost teh občutljivih organov, nesigurnost pri

prikaznih boleznih, kakršna bolezen bi se znala razviti, opominjajo že vnaprej, takoj poklicati zdravnika, če se simptomi poslabšajo. Ravno pri boleznih dihalnih organov (raznih kašljih, influenci, astmi, vnetju pljuč, sušici, raznih nahodih itd.) je podvojena pozornost potrebna, ker navadno trpijo tudi drugi organi. Glavobol, nepravilnosti v želodcu in črevesih navadno slede. Če nastopijo kake nerednosti, je dobro takoj imeti v hiši kako zanesljivo sredstvo.

Posebno pri boleznih v dihalnih organih, ki imajo tudi v najlažjih oblikah neprijetne posledice v osebnem občevanju (zahrpanost, kašljanje, pljuvanje itd.), je sirolin »Roche« najboljšo sredstvo. Že skozi dve desetletji je dokazalo svoje dobro učinkovanje v vseh slučajih kašlja, influence, katarov in pljučnih bolezni, in tisoči zdravnikov ter stotisoči bolnikov najdejo vedno v si-

rolinu »Roche« ono sredstvo, ki prinaša olajšanje in zdravje. Zato bo vsak, ki bi se takih bolezni kmalu rad rešil in ne bi rad trpel v svojem poklicu, takoj pri prvih znamenjih posegel po sirolinu »Roche«. Da bo zdravilo tudi učinkovalo, je treba povsod zahtevati le pristni sirolin »Roche«, ki se dobi v vseh lekarnah, pa samo v znanih izvirnih zavojih, ki jih najdete vedno v inseratih sirolina »Roche« naslikane. Tu samo še povdarimo, da starci in mladina to zdravilo zaradi izvrstnega okusa radi jemljejo. Sirolin »Roche« tudi vzbuja tek in urejuje prebavo, torej pospešuje pravilno prehrano bolnika.

Če se pokažejo le neznatna znamenja, da dihalni organi niso čisto v redu, bo vsak v interesu svojega zdravja priskrbel s sistematičnim uživanjem sirolina svojim dihalom in celemu telesu potrebno odporno silo.

V Vojniku je 14. t. m. umrl zasebnik Karl Pregibhof, 68 let star.

Laški trg. Poštar Anton Schechel je premeščen v Ernovž.

Slovensko gledališče v Celju. Za zadnjo nedeljo napovedana igra »Rdeči talar« se je morala zaradi nepričakovanih ovir preložiti in se vrši predstava sigurno v nedeljo 23. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Narodnem domu.

Iz Savinjske doline. Avtomobilno zvezo bo uvedel posebni konzorcij iz Celja čez Vransko v Ljubljano. Nabavili se bodo trije avtomobili, dva aktivna in en rezervni. Zveza bo dvakrat na dan iz Celja v Ljubljano in obratno. Enkrat se bo lahko peljalo 22 oseb. Stvar se — kakor čujemo — že v kratkem uresniči. Za Savinjsko dolino bo to brez dvoma velikega pomena.

Iz Celja. Vodja okrajnega zastopa g. dr. Breschar je poklican v ministerstvo. Reči moramo, da obžalujemo njegov odhod. Zakaj dr. Breschar je bil skozinskoz nepristranski, priazen v občevanju s strankami (kmetom se je jako priljubil), in je obvladal ogromno delo z železno odločnostjo in vztrajnostjo. Okrajno glavarstvo bo njegovo delavnost brez dvoma pogrešalo — želimo pa, da mu bo v vodstvu poslov celjskega okrajnega zastopa sledil mož enake nepristranosti in delavnosti.

Iz Št. Pavla pri Preboldu. Naša hranilnica in posojilnica je imela nedavno občni zbor. Zaznamuje lahko lep napredek. Čistega dobička je imela lani 512 K 92 h, rezervni zaklad znaša 2729 K 51 h. Prometa je bilo lani 281.237 K 61 h. Zavod vodijo naši najuglednejši možje. — V kratkem se bosta pri nas začela graditi Orlovski in Sokolski dom in sicer skoro čisto skupaj.

Iz Žalca. Tu je bil minoli petek sejem. Poznalo se je na obisku, da vlada še vedno huda gospodarska kriza. — Čudili smo se, ko smo videli med prodajalci na trgu tudi znanega Petschucha iz Gaberja, zagrizenega renegata in agitatorja nemške stranke v celjski okolici. Slovenski denar mu je očitno dobro dišal.

Slivnica pri Celju. Te dni je naš župnik razdeljeval spovedne listke in pri tem naravnost vsiljivo in nesramno agitiral za »Sl. Gosp.« pa proti »Narod. Listu«. Naročnike »Nar. Lista« je imenoval Marijine tate. Ali je morda pri tem mislil na tistega svojega Marijinega družbenika, ki je svoj čas ponoči kradel tuje blode? Kar nas je naročnikov »Nar. Lista«, smo pa poštenjaki in se ne pustimo tako meni nič tebi nič psovati. Najraje drugikrat pove kaj o pravih Marijinih tavovih, kakor so bili razni »pobožni« menihi v čenstohovskem samostanu na Ruskem. — Našega kaplana zavoljo njegove pridige, v kateri je hujskal proti učitelstvu, zasleduje državno pravdnitvo. Lepo kašo si je skuhal ta prenapetež.

Iz Vranskega. V Št. Jeronimski občini je 11. t. m. zvečer zgorela kočja Elizabete Sirk. V koči ni nihče stanoval. Sumijo, da si je Sirk sama zažgala.

V Hrastniku se je 16. t. m. ustanovila ženska podružnica CMD.

V Trbovljah je bilo zadnji teden že krog 100 slučajev legarja. Splošna je sodbja, da je okrožni zdravnik dr. Kepa glavni krivec razširjanja bolezni, ker se ni nič brigal za stanovanjsko higijeno. Mastne dijetle vleči, da, to zna mož.

Iz Trbovelj. Minoli četrtek 13. t. m. je umrl naš župnik g. Peter Erjavec v 80. letu starosti. Bil je starega kova, iz Slomškove šole, miroljuben; narodnost mu je bila nad vse. V politiko se ni mnogo vtikal. Za proevit slovensko - narodnih Trbovelj ima mnogo zaslug. Ustanovil je Ciril Metodovo podružnico, staro posojilnico in pevsko ter tamburaško društvo »Zvon«. Pri posojilnici je bil do letos načelnik. Žalostilo ga je, da mu je prejšnji kaplan Lončarič ustanovil konkurenčno posojilnico. Trboveljci ohranimo vrlega moža v dobrem spominu.

V Kaplji pri Št. Jurju ob Taboru je 12. t. m. zvečer izbruhnil požar v gospodarskih poslopih barona Gustava Wittenbacha. Zgorelo je tudi vse kmetijsko orodje, vozovi in seno. Škoda cenijo na 30.000 K. Kako je požar nastal, se ne ve.

Celje. Prvi tečaj na srednjih šolah je bil zaključen 15. t. m. — V soboto 15. t. m. je g. zdravnik dr. Tajnšek predaval v Narodnem domu o svojih utisih med Srbi. Predavanje je bilo mnogobrojno obiskano. — Za Breg in okolice se je 15. t. m. ustanovila Ciril-Methodova podružnica. Pristopilo je takoj 36 članov. Predsednik je g. Bovha, podpredsednik g. A. Perc, tajnik g. V. Radej, blagajničarka gđica. Lenčka Pleterska in Pepca Repenšek, odborniki in namestniki pa gg. Kralj, Podržaj, Rupnik, Povše, Kolšek, Zobec, Čremožnik, Leskovšek in gđc. Božičeva, preglednika računov gg. J. Radej in J. Fridrich. — Občani v Gaberju so se začeli z odločnostjo za ustanovitev poštnega

urada in pa postajališča državne železnice ob državni cesti v Gaberju. Oboje je nujno potrebno, zato ne odnehati v delu za oboje!

Na kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. se vrši od 17. do vstevši 20. marca četrti knjižgovski tečaj za kmetijske posestnike. Udeleženci tečaja dobe na zavodu — v kolikor pripušča prostor — prosto stanovanje. Manj premožni za stvar vneti udeleženci si lahko izprosijo podpore v znesku 10 K. Pouk se prične vsak dan ob osmih zjutraj. Prijave k temu tečaju se naj vpošljejo najkasneje do 8. marca t. l. na ravnateljstvo kmet. šole v v Št. Jurju ob juž. žel.

V Šmarju pri Jelšah priredi v nedeljo 23. febr. po rani maši »Politično in gospodarsko društvo za šmarski, rogaški in kozjanski okraj« velik gospodarski shod v prostorih g. Habjana. Govori o raznih važnih vprašanjih iz kmetijskega gospodarstva znani kmetijski strokovnjak in kmečki govornik Vičanski Škrlec. — Po zborovanju se vrši društveni občni zbor v istih prostorih.

V Mestinju priredi isto društvo dne 23. febr. popoldne ob 3 uri pri g. Smehu enako gospodarsko zborovanje, na katerem pa bo še drugi govornik razpravljal o gospodarski krizi in o novih davkih.

Iz Gaberja pri Celju. Gostilno v »Sokol-skem domu« v Gaberju je prevzela s 15. svečanom gospa Seifertova, soproga umrlega g. kapelnika Seiferta. Ker je gospa Seifert znana kot izvrstna kuharica, ter bode točila vedno pristna dobra vina, jo slav. občinstvo iz mesta ter okolice prav toplo priporočamo Gaberčan.

Zidaničnost. Tukaj je 18. t. m. v cementni tovarni električni tok ubil delavca Petriča.

Izpred celjske porote. Zaradi požiga je bil 18. t. m. Martin Šlosar obsojen na 6 let težke ječe. Iz sovraštva je zažgal 15. nov. 1912 posestniku Antonu Krivec gospodarsko poslopje. Krivec je imel čez 7500 K škode. — Dne 17. t. m. pa je bil 29-letni mlinar Janez Podergajs iz Začreta zaradi ponarejanja denarja obsojen na 15 mesecev težke ječe. Zasačili so ga, ker je dne 1. dec. 1912 v gostilni Jožefe Karba na Spodnji Hudinji hotel plačati s ponarejenim petkronskim tolarjem.

Brežiški okraj.

Kozje. Veliki živinski in kramarski sejm se vrši dne 24. svečana t. l. v Kozjem. Sejmariji se opozarjajo na novo mostno tehtnico, katera bo ta dan brezplačno na razpolago. Vstop v sejmšče za živino je vstopnine prost. Ker je pričakovati ogromno število lepe živine, se kupci uljudno vabijo.

Trško županstvo.

Podčetrtak. Kakor smo izvedeli od zanesljive strani, se kozjanski okrajni zastop baje ne bo zavzel za sotelsko železnico, češ da ta železnica itak ne bo šla skozi Kozje. Slednje je skoraj gotovo. Ni pa nam razumljivo, zakaj bi se potem okrajni zastop ne smel potegovati za sotelsko železnico. Saj okrajni zastop vendar ni samo radi Kozjega? V tem oziru zahtevamo jasnosti ter pred vsem želimo, da se okrajni zastop čimpreje bavi z železniškim vprašanjem. Po njegovih delih ga bomo potem sodili in se po tem tudi ravnali pri prihodnjih volitvah.

Iz Sevnice. Za okrožnega zdravnika v Sevnici je imenoval deželni odbor s 1. januarjem 1913 dosedanjega zdravnika g. dr. Alojzija Šuhta.

Žalosten konec prepira. V Mrčnih selih pri Kozjem sta se sprla 17-letni Jakob Žagar in njegov oče Martin Žagar, ker je oče sinu očital, da je stensko uro pokvaril. V prepiru je oče udaril sina s kladivom tako močno po glavi, da mu je zadal globoko rano. Fanta so morali takoj prepeljati v krško bolnišnico.

Slovenjegraški okraj.

V Remšniku je 9. t. m. umrl posestnik, bivši večletni župan g. Aleš Grögl. Bil je zaveden Slovenec.

Na mater streljal. V Kavčah pri Šoštanju sta nedavno prišla kmečka fanta Peter in Jernej Napotnik pijana domov. Pričela sta z materjo prepir, v katerem je Peter v jezi zgrabil za puško na steni in jo nameril na mater, ki je zbežala k sosedom. Sin je parkrat za njo ustrelil, vendar je v temi ni zadel. Nato sta ljubezniva sinova s sekirami razbila vse, kar jima je prišlo pod roko. Mati ju je naznanila sodniji.

Iz Slov. Gradca se poroča, da se je notarju dr. Winklerju po daljšem trudu posrečilo najti del starega rimskega mesta Collatio. Doslej je odkril velik tempelj z vežo, tržišče, več hiš, smer ulice in mestno pokopališče. Winkler mora izkopavanja nadaljevati.

Zavodnje. Tukajšnjemu mladeniču Val. Kavšaku je neki klerikalni zagrizenec poškoval »Narodni List« iz grdega sovraštva. Prizadeti zahteva od poškovalca odškodnino. Ko bi vsi tako v časti imeli napredne liste, bi nazadnjaštvu pri nas kmalu odklenalo.

Z Mute in okolice. Pri tovarnarju Erberju so imeli januarja velik požar, ki je napravil županu precej škode. — Z Mute sta odšla pred kratkim orožniški stražmojster Lobenwein in sicer v Ptuj ter poštar Rumpf. Oba sta bila zagrizena Nemca ter sta mnogo delala za nemštvo. Razlika je bila samo ta, da je bil Rumpf pravi Nemec, orožnik Lobenwein pa nemčar, ko je sin trdnih slovenskih Haložanov. — Primožani dobe v kratkem novega župana — seveda Slovenca. — Na Pernicah ni še nič duha in sluha o novih občinskih volitvah, če tudi se valja pritožba že nad eno leto bog ve kod. Stari župan Krištefel pa neki prevrača s svojimi prijatelji po kočah postelje z ženskami vred, kakor se splošno govori okrog. Pri ženskah so neki posledice ne samo vesele, pri Krištefelu pa najbrže ne bo nobenih zlih posledic, ker je — Nemec.

Mariborski okraj.

V Št. Ilju v Slov. gor. si bodo tamošnji protestanti baje 1. 1914. začeli graditi svoj tempelj.

Pragersko. Na pragerski postaji južna železnica pač zelo skrbi za utrjenje nemškutarstva, drugo, kar bi prišlo prebivalstvu v prid, pa zanemarija. Tako se ljudstvo pritožuje radi prehodov čez železnico na južni strani kolodvorja. Postaja je velika, torej stoji tam mnogokrat po več vlakov in mora biti posebno ob času premikanja vlakov prehod čez železnico dalje časa zaprt. Ljudje morajo potem čakati, kar posebno v sedanji hudi zimi ni prav nič prijetnega. Ali bi ne kazalo, da napravi železnica čez progo most, kakor se to najde v mnogih drugih velikih postajah? Občina in okrajni zastop bi se naj zavzela za to stvar.

Slov. Bistrica. Županstvo je odložil Albert Stiger. Velika žalost vlada v nemškem taboru.

Slovensko gledališče v Mariboru. Slavno občinstvo se ponovno opozarja, na krasno zgodovinsko sliko »Ben Hur«, ki se uprizori v nedeljo 2. sušca ob pol 8 uri zvečer. Snov igre je posneta po lepem romanu jednakega imena. Dejanje se vrši pred in po Kristusovem rojstvu v Jeruzalemu in Antiohiji. Kratko vsebino igre so prinesli lepaki, ki se dobivajo pri g. Weixelnu in drugih narodnih trgovinah. Ker bo gledališče po predprodaji soditi razprodano, prosimo zunanje občinstvo, da si pravočasno naroči sedeže pri g. Weixelnu, trgovcu, Zgornja Gosposka ulica. Razporedbo sedežev najde vsakdo v njegovem koledarju, ki je pred kratkim izšel. Naročeni sedeži, ki do 7 ure zvečer ne bo plačan, se bode prodal, ker se predstava prične točno ob napovedani uri. Domače občinstvo vljudo prosimo, da si priskrbi vstopnice že v predprodaji, da pridejo na dan predstave zunanji posetniki lažje na vrsto.

Maribor. Dne 15. t. m. je umrl g. Avgustu Lukačiču, asistentu juž. žel., edini sinček Mirko Boris, 15 mesecev star.

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. nam pišejo: Mariborska »Straža« ponuja v najem tukajšnje posojilnične prostore za kakega trgovca. Ljube duše, ali hočete zopet spraviti na lim in v nesrečo kakega človeka, kateremu tukajšnje razmere niso znane, samo, da vam prostori ne stoji prazni in da imate od tega le svoj dobiček? V tem gnezdu, ki nima dosti nad pet hiš, je prišel že marsikateri trgovec na nič. Sedaj sta tam že itak dva trgovca, kaj torej naj počne še tretji?

Konjiški okraj.

Iz Konjiške okolice. V zadnji številki »Slov. Gosp.« se spravlja obstrukcija v konjiškem okrajnem zastopu v zvezo z obstrukcijo v deželnem zboru. Je res precej sličnosti — razlika obstoji po našem mnenju samo v tem, 1) da obstrukcionisti v konjiškem okr. zastopu vedo, zakaj obstruirajo, 2) da so nezadovoljneži v konjiškem okr. zastopu dali svoji nevolji duška s tem, da so odložili svoja častna mesta. Ker hočejo imeti slovenski klerikalni poslanci v novejšem času vzroke obstrukcije v deželnem zboru dovolj dokazane, jim preostaja samo še to, da odložijo svoje mandate. Naj bo, — tudi mi smatramo vzroke obstrukcije dovolj tehtne in se popolnoma zadovoljimo, ako le slov. klerikalni deželni poslanci kot taki odstopijo!

Ptujski okraj.

Slovensko gledališče v Ptuj. V nedeljo 23. t. m. ob 4. uri pop. se igra v drugič burka »Njen korporal«. Sodeluje tamburaški zbor.

Ormož. Tukajšnja kmet. podružnica ima 27. t. m. predpukan v Ormožu v kletarski gostilni svoj občni zbor po običajnem sporedu. Zeleti je polnoštevilne udeležbe točno radi volitve odposlancev v Gradec in volitve odbora. Srečkala se bodo pripravna gospodarska

orodja in delila lanenofseme. Posebni predlogi naj se naprej pošljejo.

Ulovljen vlomilec in ropar. Velikonedeljskemu orožniškemu stražmeštru Antonu Prelogu se je 12. t. m. posrečilo pri Središču ujeti 23letnega Fr. Baumana iz Salovec, ki je bil zaradi tatvin in ropa zasledovan s tiralico.

Iz Ormoža. Okrajni zastopnik je prejela 30.000 K v proračun za l. 1913. Kot prispevek za lokalno železnico Ljutomer-Ormož. — Deželne prispevke za okrajne ceste za l. 1910 in 1911. v znesku 9000 K je deželni odbor okraju črtal. Morda bo pri prihodnji seji občinski svet Meško znal povedati, kako se bo ta znesek dobil.

Iz Ormoža prihajajo vedno nova poročila, kako tamošnji sodni predstojnik, rene-gat dr. Pupacher, izpodriva slovenščino na vseh koncih in krajih. Sedaj je izginil tudi že dvojezični pečat. Pupacherju povemo samo toliko: pazi naj, ob narodni zavednosti prebivalstva v ormoškem okraju so si odbili rogove že večji gospodje kot je on! Naj ne izzove viharja!

Sv. Bolfenk pri Središču. Lepo vreme imamo, zvončki in trobentice cveto kakor spomladi. Starci nam prerokujejo slabo leto; kmet ima malo upanja v dobro bodočnost. Vendar že režejo po vinogradih in celo kopati bodo začeli nekaterniki, ako bo dalje držalo lepo vreme. Zgodi se, da gre mimo težakov »gosposko« obleden popotnik, in opazi, da so ustavili delo pa se smeji raznim opazkam in dovtipom v prilog mimo-gredočemu. Našim ljudem je treba povedati, da je to grda navada, ki jih nikjer ne priporoča.

Ivanjkovci. Pri občnem zboru ivanjkovske požarne brambe dne 6. p. m. je poročal načelnik Lovro Petovar, da se je dolg na gasilnem orodju zmanjšal v pretečenem društvenem letu na 2350 kron. Tajnik poroča, da je društvo bilo dvakrat na pomoč pri požarih, in to v Žirovnicah in na Lešnici. Tombole v prid društvenega sklada so bile štiri; alarm je bil dvakrat. Društvo se je udeležilo na Florjanovo in 18. avgusta svete maše. Udeležilo se je nadalje petindvajsetletnice gasilnega društva v Središču in je bilo zastopano pri blagoslovljenju nove brizgalne pri Sv. Bolfenku. Društvo šteje 35 članov; eden je bil izključen, eden pa je izstopil. Na mesto odstopivšega četovodja brizgalničarjev je bil izvoljen Bogša Vincenc, za namestnika pa Majdič Ferdo. Društveniku Slavincu Ludoviku, ki opravlja sedaj težko vojaško službo na črnogorski meji, se je iz društvene blagajne nakazalo 10 K.

Lahonci. Tukaj je imela ivanjkovska kmetijska podružnica v nedeljo 8. t. m. popoldne v gostilni g. Brumna poučni shod, tukaj prvi te vrste. Predsednik podružnice g. Lovro Petovar je pozdravil predavatelja g. Zidanška, v obilnem številu navzoče domačine in runečke sosede. G. Zidanšek je govoril v poljudnih besedah o živinoreji v obče. Deželni poslanec g. Meško je govoril o stanju kmetijstva v naši deželi posebej, in v naši državi sploh. Konečno je g. Petovar razpravljal o pomenu kmetijskih podružnic. Da so padale besede gg. govornikov na rodovitna tla, je najlepši dokaz ta, da je h ivanjkovski kmetijski podružnici pristopilo na novo deset članov.

Iz Središča. (Prepeljanje dr. Chloupeka.) Dne 17. t. m. ob 2. uri popoldan vozili so dr. Chloupeka zemeljske ostanke iz Ljutomera skozi Središče v Varaždin. V spremstvu je bil »Murski Sokol« polnoštevilno ter narodni zastopniki in prijatelji pokojnika. Ob cerkvenem zvonenju vstavljen se je voz pred občinsko hišo v Središču, kjer se je od preminulega poslovil v imenu središkega Sokola načelnik Fr. Kočvar, v imenu društva slovenskih zdravnikov dr. Žizek in v imenu »Narodne stranke« župan Sinko, središki pevec pa so zapeli »Nad zvezdami«. Krsto so spremljali domačini izven Središča in tod lepo število na voze v Varaždin.

Nemškutarska oblastnost postaja od dne do dne bolj neznosna. Tako se poroča iz St. Vida pri Ptuju slučaj, ki kriči do neba. Na tamošnji šoli je bilo lansko leto razpisano učiteljsko mesto. Edini prosilec je bil učitelj Malenšek in je mesto tudi dobil, a reklo se mu je, da definitivno imenovanje sledi čez 8 do 14 dni. To je bilo koncem oktobra. A Malenšek je zastoj čakal na obljubljeni dekret. Šestertiču se ni hotel klanjati, ta pa je iz jeze vsled tega šel v Gradec in res dosegel, da mesta ni dobil Malenšek, ampak se je na novo razpisalo. Ta slučaj kaže vso hinvasko nadutost in gospodstvaželnost spodnještajerskih odpadnikov.

Ljutomerski okraj.

V Negovi je izvoljen za župana posestnik Alojz Kozar. Štajercijancem je odklenkalo.

Bunčani. Dne 2. t. m. se je poročil vrl mladenič Anton Grantaša, čevljarski mojster,

z gospodično Alojzijo Filipič, živiljo. Oba sta iz Veržeja.

Ljutomer. Vsem zavednim Slovincem in Slovenkam se naznanja naslednje: Dognano je, da se v trgu in okolici razširja moreča kuga, katero povzroča neki »baccilus serbophilicus«. Okuženi so večinoma Slovenci, zadnji čas se pa pokazujejo znani: kurja polt, srbski strahovi, halucinacije o moči Slovanov i. t. d. na spoštovanem tržanu Aleksandru Vavpotiču. Zato se prične dne 28. feb. t. l. bojkot slovenskemu denarju, ki po izjavi g. dr. Schwarza silno razširja kužne bacile. Trgovci gg. Kranjc, Hönigmann, Wirt, Nowak itd. dalje vsi obrtniki, pripadajoči domači pasmini »Kultur-volk« — z 28. februarja več ne sprejemajo slovenskega denarja. Slovenski časniki ne bodo več pisarili člankov o »narodni doslednosti«, ker bodo naše narodne dame, odbornice Ciril-Metodove podružnice, naravnost prisiljene, da podpirajo slovenske trgovce in rokodelce, in da obdujejo edino v slovenščini oziroma prleščini. To se torej naznani, da bodo naši narodnjaki vedeli, kako stoji cela stvar. Torej bomo dne 28. februarja pokopali narodno nezavednost.

† **Dr. Karl Chloupek.** V petek 14. t. m. je nagloma umrl, zadet od kapi, zdravnik dr. Karl Chloupek v Ljutomeru, neustrašen in nesebičen narodni bojevnik. Rojen Čeh, se je nastanil kot zdravnik najprej v Šoštanju, pozneje pa v Ljutomeru. Koj, ko je prišel tja, je z žilavostjo, ki je lastna Čehu, začel delati na narodnem polju. Ustanovil je Murskega Sokola in mu je stal do smrti na čelu kot starosta. Bil je povsod priljubljen, tudi Nemci so ga spoštovali. Pokojnik je od prvega početka stal tudi v vrstah narodne stranke in jo pri njenem delu požrtvovalno podpiral. Zapustil je mladi, komaj 44letni mož, ženo in 3 otroke. Vrlemu Čehu, ki je z vso svojo dušo vzljudil slovensko zemljo, neustrašenemu bojevniku, bodi časten spomin!

Ljutomer. Vršičeva trgovina velja za slovensko, zato jo dosledni narodnjaki prav radi obiskujemo. Močno nas pa žali, ko slišimo pomočnike »dajferderbat«. Priprostim ljudem mogoče imponira njihova nemška računsko »učenost«, toda kje so potem naše »narodne« trgovine in gostilne? Tudi narodne kolke bi želeli.

Desnjak pri Ljutomeru. Na pepelnico zvečer ob 10. uri sta zgoreli posestnikoma Kosiju in Majeriču hiši z gospodarskimi poslopji vred. A v ponedeljek 10. febr. zjutraj ob 3. uri je začelo goreti pri sosedu omenjenih, pri Slani, vendar so ogenj pravočasno zapazili in pogasili, da se ni razširil. To dela gotovo zlobi a roka.

Iz raznih slovenskih krajev.

Velika železniška nesreča med Zagorjem in Savo.

V sredo dne 12. t. m. ob polu 8. uri zvečer se je — kakor smo zadnjič kratko poročali — blizu postaje Sava na južni železnici, ob izlivu potoka Pasjek v Savo, zgodila velika železniška nesreča. Poštni vlak št. 76, ki odpelje iz Ljubljane ob 6. uri 35 minut, je na tem mestu zadel ob skalo, ki se je odtrgala s hriba ter padla na tir. Strojevodja Josip Kaš je imel še toliko prisctnosti duha, da je začel ob pravem času vlak zavirati, navzlic temu je lokomotiva zadela ob skalo in skočila z enega tira na drugi tir v tovorni vlak, ki je ravno v tem času vozil mimo. K sreči je zadela lokomotiva v voz, ki je bil med dvema vozovoma, na katerih sta sedela sprevodnika. Le temu slučaju se je zahvaliti, da sta ostala ta dva sprevodnika pri življenju. Lokomotiva poštnega vlaka je pretrgala tovorni vlak, ki je vozil premog iz Zagorja v Ljubljano. Šest vozov tovornega vlaka se je na strmem bregu prevrnilo proti Savi, dočim je ostalo kakih 11 vozov prevrnjenih na železniškem tiru. Lokomotiva in službeni voz poštnega vlaka sta bila skoro popolnoma razbita. Strojevodja poštnega vlaka Jožef Kaš je ostal na stroju do zadnjega trenutka. Kosci razbite lokomotive so ga nevarno ranili na glavi, mu strgali čreva ter ga nevarno pritisnili na prsih. Kurjač Sibret se je samo s tem rešil, da se je na odvodni cevi za vodo dvignil kvišku. Pasajirji poštnega vlaka niso drugega čutili kot mal sunek, ko se je lokomotiva zadela ob skalo. Sprva niso vedeli, kaj se je zgodilo. Še ie, ko so stopili iz vlaka, so spoznali, v kaki nevarnosti so bili. Učinek je bil grozen. Pragi so bili sto metrov v daljavi prelomljeni kakor vžigalice. Čez dvajset osi je ležalo na tiru zvitih kakor žica. Razbiti vozovi so ležali na tiru in na bregu Save. Iz Ljubljane, iz Zidanega mosta in celo iz Maribora so prišli rešilni vlaki. Okoli pol 11. se je pripeljal dunajski brzovlak št. 3, v katerem se je vozil tudi nadvojvoda Karel Štefan. Ker je bil železniški tir zaprt, so morali potniki

prestopiti. Tudi nadvojvoda Karel je moral iz svojega salonskega voza prestopiti v spalni voz. Ko je prestopal, je nosil v naročju svojega dve do triletnega otroka, ki ga ni hotel nikomur izročiti. Stiskal ga je k sebi, da ne bi videl grozne nesreče. Nadvojvoda se je natančno informiral o nesreči. Posebno pa se je zanimal za v resnici junaškega strojevodjo Kaša, ki je žrtvoval takorekoč svoje življenje, da je rešil poštni vlak. Nadvojvoda je še iz Divače brzojavno vprašal, kako je zdravstveno stanje strojevodje Kaša. Reševalno delo je bilo izredno težko. Oba tira sta bila pokrita s prevrnjenimi vozovi. Na mestu nesreče je delalo več sto delavcev pod vodstvom inženirjev. Promet je bil popolnoma ustavljen. Šele ob tričetrt na 12. so izpraznili tir Trst-Dunaj. Da so izpraznili tir so morali prevrnjene vozove priniti proti Savi. Strojevodja Josip Kaš je drugi dan v bolnišnici umrl. Bil je rojen l. 1873 v Vojniku. Njegov oče je bil brat znanega slovenskega pisatelja, stotnika Igo Kaša. V nedeljo se je vršil v Mariboru ob velikanski udeležbi ljudstva Kašev pogreb. Ljudstvo je s tem priznalo junaštvo moža, ki je sam šel v gotovo smrt, da reši stotinam ljudi življenje.

Nadomestna volitev se vrši 4. sušča v mestni skupini Radovljica-Kamnik-Tržič za kranjski deželni zbor. Poroča se, da je za narodno-napredno stranko prevzel kandidaturu g. Mat. Marinček c. kr. notar v Tržiču.

400 od 500. Laški mestni zastop je v svoji seji 10. t. m. protestiral proti temu, da je glavarstvo razveljavilo dozrajno volilno postopanje in da bo samo vodilo vse volilne priprave. Pri tej seji je vsled izzivanja laškega liberalca dr. Venierja glavar Rebek izjavil, da se najbrž ne moti, če trdi, da od 500 vpisanih volilcev jih 400 ni imelo volilne pravice. To je bil za gospode Lahe mrzel curek.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov ima 9. sušča IV. redni občni zbor v Trstu.

Polajniku na sledu. Polajnika, ki je pri klerikalni »Zadružni Zvezi« v Ljubljani po-neveril 40.000 K in pobegnil, so že izsledili. Mužakar se vozi na nizozemskem parniku »Vaterland« v Njujork. Tamošnje oblasti so že obveščene, da ga bodo primerno prijazno »sprejele« v svoje varstvo.

Društvene in druge prireditve.

Akad.-tehn. društvo »Triglav« v Gradcu ima 3. redni občni zbor za zimski tečaj 22. t. m. 1913. ob 8 uri zvečer v prostorih gostilne Glantzner.

Občni zbor »Sloven. delav. podpornega društva v Celju« se vrši dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni pri mestu Gradec. Govori dr. Gosak iz Ljubljane o delavskih štrajkih in njih posledicah v gospodarskem življenju.

Akad. tehn. društvo »Tabor« v Gradcu ima v soboto dne 22. febr. t. l. svoj IV. redni občni zbor v društvenih prostorih z običajnim vzporedom. Slovanski gostje dobrodošli! **Šaleška Čitalnica v Šoštanju** priredi v nedeljo 23. febr. ob 3. uri pop. pri Rajsterju 3dejansko burko »Veharjevo letovišče«. Opozarjamo na ugodno zvezo z vlaki na obe strani! Ker smo imeli veliko stroškov za nabavo novih kulis, pričakujemo obilne udeležbe!

Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje v četrtek, dne 6. marca t. l. ob 10. uri v Sokolskem domu v Celju z obširnimi, zanimivimi in važnim vzporedom, ki ga prinese »Učiteljski Tovariš«.

Dijaški kuhinji v Celju je poslal g. Ernst Vargazon, pristav juž. žel., 18 K, ki jih je nabral na občnem zboru »Zidanmoške podružnice društva jugosl. železniških uradnikov« dne 9. febr. 1913. v hotelu Juvančič na Zidanem mostu. Iskrena hvala!

Podravska podružnica slov. plan. društva v Rušah vabi svoje člane na občni zbor, ki se vrši v nedeljo 2. marca ob 3. ozir. 4. uri popoldne v gostilni gosp. Jožefa Muleja v Rušah po običajnem dnevnem redu. Takrat se vrše tudi volitve!

Naša narodna obramba.

Braslovče. Ob priliki pustne veselice pri g. Grašku se je nabralo za CMD. 16 K. Čast darovalcem!

O Ciril-Metodovi družbi. Piše se nam: Kakor slišimo, je C. M. D. zavodu »Mladika« v Ljubljani zopet dovolila 30.000 K posojila, tako, da ima sedaj tam naloženih že 80.000 K. Pri prvem posojilu po 50.000 K se je vodstvo izgovarjalo s tem, da je naložen denar, iz zapuščine Kotnik in Vilhar, torej denar, s katerim v lastne šolske svrhe baje še ni moglo razpolagati. Seveda si dovolimo biti mnenja, da bi se dal tudi isti denar naložiti kje ob meji v šolske svrhe. Zadar je posojilo 30.000 K pa je dalo vodstvo iz tekočih sredstev. Vemo, da je ljudstvo širom domovine proti temu, da se družbini zneski izdajejo

za ljubljansko šolstvo, namesto za šolstvo ob jezikovnih mejah. Izgovor, da obiskujejo »Mladiko« dekle iz obmejnih krajev, ne drži, kajti v tem zavodu najdemo n. pr. iz stajerske — isto velja tudi za druge pokrajine — hčerke največjih bogatašev. Od takih pa smemo zahtevati, da vzgojujejo svoje otroke v narodnem duhu iz lastnih sredstev in tem torej v družbi po vinarjih nabran denar ne more biti namenjen. Ali pa naj bo z zgornjim slučajem dokazano, da je sedaj v družbi mnogo denarja? Potem pa prosimo za nujno rešitev prevažnih točk Maribor-mesto, Sv. Duh na Ostrem vrhu, Marenberg in Gor. Radgona. Končno dostavljamo: družbino vodstvo nas bo zopet hotelo razkričati za nasprotnike družbe. To nas ne bo motilo. Le ker smo prepričani o veliki važnosti in potrebi družbe za obmejno Slovenstvo, zato bomo vsikdar pobijali napake, na katere v družbinem delovanju naletimo.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Alojzij Hofbauer, učitelj v Dolu 10 K, katere je nabral v Hofbauerjevi gostilni v Hrastniku.

Na Blagovni v Simončičevi gostilni so dne 16. t. m. nabrali za Ciril in Metodovo družbo 4 K. Darovali so: g. Juro Gaber, g. Fr. Novak, obitelj Kučaudova, Joško in Marica Simončič in J. Gosak. Naši vrli kmetje prav dobro umevajo veliko narodno delo, ki ga izvršuje naša obrambna družba. Čast jim! Znesek se je poslal naravnost družbi!

Ciril - Metodova podružnica za Selnico-Puščavo ima v nedeljo 23. t. m. občni zbor na Fali v gostilni Ilgo.

Dopisi.

Iz Dramelj. Ko sem imel pred nekaj dnevi v Dramljah opravke, slučaj nanese, da pridem v gostilni pri Podkrajšku v Št. Ilju ravno k mizi, pri kateri sedita dva moža in se pogovarjata o bližajočih se občinskih volitvah. Ker me slučajno nista poznala in sem se vedel, kot bi se prav nič ne brigal za njun pogovor, sta se kar meni nič tebi nič začela pogovarjati o občinskih volitvah. Kakor sem spoznal, bil je eden tisti Blaž Jesešek, o katerem sem že večkrat slišal, da je pol belega in pol pa črnega, in drugi je pa bil neki napreden kmet iz Št. Jurja, ki ima v Dramljah volilno pravico. Pogovarjala sta se približno tako. Blažek pravi kmetu: »No, kakšne misli si še kaj sedaj; ali boš volil na mojo stran?« Kmet: »Veš, Blaže, jaz tega nikoli ne storim, ker stranke, ki sestoji iz takih agentov kot si ti, ne bom nikoli spoštoval.« Blaže: »Saj drugi niso agentje, ampak samo jaz in ta, če ne prijetna služba, mi je vendar prinesla že lepe dohodke.« Seveda prestal sem pa radi tega že tudi precej.« Kmet: »Na ugledu, kaj ne?« Blaže: »Za ugled se ne brigam velike, pač pa so pota težavna in koliko morajo večkrat moja uboga ušesa prestat.« Kmet: »Ti si posestnik, kaj ne? Ti bi se lahko od tvojega posestva živel in bi doma lahko gospodaril. Bil bi med soobčani spoštovan in potem bi tudi smel upati, da postaneš župan, ker si baje to želiš.« Blažek: »No, zdaj hočeš še pa zabavljati.« Kmet: »Nič zabavljati, kar je res, je pa res.« Blaže: »No, nič ne de za to, saj približno tako sem že večkrat slišal in ni nič novega to. Ker se mi že mudi naprej, nimam časa sedaj mnogo se pogovarjati. Zdaj sem namreč sklenil, še enkrat prepotovati Dramlje glede zavarovalnine in ob enem malo agitirati za našo stranko, ker čutim, da je sedaj zadnji čas.« »Potem pa le hiti in se pottudi. Pa kakor sem opazil, so se tla pod teboj začela tresti. Drameljčani niso tako zabiti, da bi vedno verovali človeku, kateremu se ne gre za drugo kot za njegov žep.« Blažek: »Le zbadaj me le, bom pa prišel enkrat k tebi in bova za en gepelj in mlatilnico zgihala na ta račun. Tvoj sosed je tudi od mene naročil gepelj.« Kmet: »Od tebe že ne bom nikoli naročil. Moj sosed pravi, da se zelo, zelo kesa, da je imel s teboj sploh kaj opraviti. Premotil si ga samo s tistim, ko si mu posestvo stavil, ako ne bo prav, in zdaj ti pa tako nič ne more, ker sta kar med pogovorom to stavo naredila.« Blaže: »Ali res ni zadovoljen? Lepo te prosim, reci n. u. naj bo tiho, da ne zgubim kredita v Št. Jurju, ker upam dol še več kšefov narediti.« Kmet: »V Št. Jurju boš težko kaj prodal, ker sem že od večih slišal, kakšen navihanec si. Zlaj se pa moram posloviti. Prihodnji teden pridem zopet v vinograd in se še bova takrat naprej pogovorila. Zdravo!« Blažek: »Z Bogom!« Poslušalec.

Zibika-Roginče. Cesta iz Zibike čez Mestinj na Belo nima za nas čisto nobenega pomena, ker cesta na Belo bi se toliko reklo, kakor: zdaj pa ne vem kam dalje tam ni vasi, tam ni fabrik, ne rudokopov ali kakčega drugega prometa. Dosti bolje bi pa bilo, cesto graditi čez Mestinje na Smeha, že za voljo železnice na Mestinj, kar pa je glavna stvar, tja in nazaj se vozi blago in ljudi, cesta bi bila dosti krajša in bližja, bi tudi

manj stala, ljudem pa v vsakem oziru izvrstno ugajala. — Kar se pa tiče ceste Mestinje v Pristavo, pa je za nas pač brez vsakega pomena, posebno za nas Roginčane, ker je predaleč od nas in nimamo tam kaj voziti od nas. Cesta Mestinje na Pristavo bi šla čez samotne travnike, ki bi jih bilo tudi po nedolžnem jako škoda pokvariti in uničiti. Ko nečeno bi pa ta cesta znala št. Peterčanom v prometnem oziru nevarna ali na škodo biti, promet bi bil manjši, ker bi se po novi cesti Pristava Mestinje sem in tja bolj vozilo in vse gostilne ob cesti bi zgubile svojo vrednost, ker bi se stara cesta št. Peter prezirala. Torej pozor, št. Peterčani! Mi Roginčani pa bomo našo občinsko cesto bolj skrbno in dobro popravljali, da bomo lahko po njej vozili, ako bo treba. Žalostno in neodpušljivo pa je od Zibčanov, da nas tako prezirajo in ne privoščijo bližje ceste mimo nas v Pristavo graditi. Če pa še pomislimo, v kako slabih letinah in v denarnih stiskah se na drage nove ceste misli, ko še nove šole nismo izplačali, tudi farne cerkve bo treba povečati, kje se bo denar jemal? Naša trgovca, ki hočeta z vso silo novo cesto za dovažanje raznega blaga, da bi boljše kšefte delala, njima na ljubo bi se naj ceste gradile, mi bi pa se s tem v dolgeve spravili. Naj ceste tisti plačajo, kdor jih potrebuje, kajti mi ubogi farmani ne bomo imeli od novih cest skoraj nobenega haska. Vse dobro premislite in preudarite!

Iz Št. Jurja ob j. ž. (Občinske volitev v okoliški občini.) Nismo mislili tega umazanega perila vlačiti v javnost in govoriti o njem kakor sicer zasluži. A nesramna poročila in čvekanje nasprotnikov nam sili pero v roke. Pribijemo pa pred vsem, da se za sedaj držimo samo suhih dejstev — pripombe še pridejo. Naj svet v prvi vrsti izve — gole čine onih nesramnosti in nasilstev, ki so jih zmožni ljudje brez vsake vesti — in časti. Hudo mora biti dolžnemu, naravnost pobiti pa bi morali ti nesramni čini one, ki so storili obljubo, biti napram vsakemu pravični, poučevati narod v ljubezni do bližnjega ter ga navajati k treznemu in poštenemu življenju. Vi ki ste prisegli na sv. pismo, služiti nesebično za oltar in nebesa, vse v prid svojih vernih ovčic, ste danes krivoprisežniki, ker delate nasprotno, kakor uči Kristus in njegova vera. In potem pa še drzno trobite v svet, da vera peša! Da — vera v vas gineva — in bode izginila enkrat za vselej! Za to skrbite v prvi vrsti sami. Naše občinske volitve nam govore cele knjige. Naprednjak ne bi smel storiti ničesar — vse je greh, a klerikalci — je dovoljeno vse. Laži, goljufaj, kradi, ubijaj — vse smeš — a »katoliški« moraš biti! Lepa morala — prava je, ker je »katoliška«! To se je prav videlo pri novih volitvah. »To niso volitve, to je pravi sejm,« so govorili ljudje — in govorijo še vedno glasneje. V komisiji je imel prvo in zadnjo besedo kaplan Žgank, še Blažek si je brusil jezik, akoravno ni bil nobeden njen član. Zavračali so poljubno pooblastilo, sprejemali, kar se jim je zdelo v korist, volili so pravi in živi mrtveci, skratka vršile so se volitve v turškem vilajetu Mikuš-paše. Trije kaplani v volilnici, župnik pri vhodu, dva kapucina tri dni v cerkvi, ne bi bil vrag da pomaga. Dva dni pred volitvami in prvi volilni dan sta razbijala dva čeljska kapucina po prižnici in titulirala ljudi z brezveči, bedaki, nesramnimi larfami itd., da sta popolnoma izpraznila svoj kapucinski leksikon. In zdaj kričijo v svet o svoji »sijajni« katoliški zmagi in obrekujejo one, ki so delali pošteno za pošteno stvar. Pokažite številke! Za sedaj vas samo vprašamo: zakaj pa prigovarjate, da se naj rekurz odtegne? Zakaj lovi Žgank ljudi, jim kaže in čita rekurz —, prosi, da prekličejo podpise? Zakaj se razburjate, če imate čiste roke! Kaj ne — lastni čini vam že smrdijo! No o tem prihodnjič natančneje!

Književnost in umetnost.

»Slovan« (mesečnik za književnost in umetnost). V februarški številki tega ilustriranega slovenskega lista nahajamo dvoje barvnih ilustracij, in sicer barvni portret Ljerkje Šramice ter Miramar; razen tega še reprodukcijo lepe slike Srečko Magoliča »Listopad«. Razen tega je dvoje pejsažev Tom. Krizmana (S Save in drevored v Dalmaciji) in več slik z Balkana (Odrin, Solun, Trnovo itd.) — Izmed pesmi posebe imenujemo liriko Hojakova, ki se odlikuje po lahkoti in gibčnosti. — Premkovi »Aforizmi« utegnejo izzvati odpor. Iz Finžgarjevega romana »Pod svobodnim solncem« je posvetil več aforističnih izrekov, zlasti o Slovanih in pevcih-godeih. Listek je zelo bogat; zlasti je obsežna kritika omenjenega Finžgarjevega romana.

Spominjate se družbe sv. Cirila in Metoda.

Zadnji dopisi.

Pasič pride na Dunaj.

Praga, 19. febr. »Narodni listy« poročajo, da je dunajska vlada dala srbskemu ministrskemu predsedniku Pasiču zagotovilo, da bo dobrodošel, če pride na razgovor na Dunaj. Kaj bo Pasič storil, se ne ve.

Mornarični poveljnik grof Montecuccoli odstopi.

Dunaj, 19. febr. Dne 22. t. m., ko doseže 70. leto, bo prosil poveljnik avstrijske mornarice grof Montecuccoli za vpokojenje.

Goriški deželni glavar dr. Pajer umrl.

Gorica, 18. febr. Tu je danes umrl, 84 let star, deželni glavar dr. Alojzij Pajer, mož izredne naobrazbe ter železne volje in delavnosti. Italijani izgubijo z njim moža, kateremu bodo težko našli naslednika.

Bolgarija in Rumunija.

Sofija, 19. febr. Velesile posredujejo, vendar ni upanja na uspeh posredovanja. Koncem tega tedna se odloči. Ako ne pride do sporazuma, pride do vojske med obema državama.

Mariborski okrajni zastop ima baje, kakor se je to v zadnji seji povdarjalo, zaradi nedelavnosti deželnega zbora doslej 14000 K škode, ker so odpale podpore za ceste itd.

Stavka delavcev v papirnici v Vevčah pri Ljubljani je končana brez uspeha. Klerikalci so delavce pošteno zvodili za nos.

Sevniški trgovski pomočniki gg. Frano Kleinšek, Peter Kozole, Rudolf Čimperšek in Peter Šetina so nabrali na pustni torek s »prodajanjem vina« 10 kron, kateri znesek so darovali za revne šolarje v Sevnici. Hvala jim!

Zahvala. Kakor vsako leto, tako je bilo tudi letos lepo število revnih otrok tukajšnje petrazredne alovenske šole z obleko in obnavlom obdarovanih. Vsem blagim darovalcem in šolskim prijateljem, ki so razven že omenjenih daril tudi z obilnimi prispevki v denarju ali naturalijah omogočili, da je dobilo meseca prosinca in februarja vsak šolski dan 130—140 revnih šolarjev toplo kosilce, izreka podpisano šolsko vodstvo najtoplejše zahvalo. Posebej pa se še zahvaljuje blagim gospem za velik trud, kojega so imele s pripravljanjem in razdelitvijo jedil. — Šolsko vodstvo slovenske šole v Brežicah. — Fr. Brence, š. v.

Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju so v času od 3. jan. do 13. febr. 1913 darovali: 50 K; Zaloga »Dijaških užigalic« po g. Ed. Kavčiču, trg. v Ljubljani; po 20 K; Okrajna posojilnica v Krškem in dr. Janko Babnik, min. svetnik na Dunaju; 15 K; Učiteljski zbor gimnazije v Kranju; po 10 K; dr. Ivo Šubelj, sekc. svetnik in dr. Jos. Jelenc, profesor, oba na Dunaju; dr. Jos. Globevnik, odv. v Novem mestu, dr. Valentin Krisper odv. v Ljubljani, gđc. E. Knez na Dunaju, dr. Gvidon Srebre, em. odv. v Brežicah, dr. Aleks. Fatur, žel. kom. v Trstu, Jakob Volk, zas. uradnik na Dunaju, dr. M. Murko, prof. na vseuč. v Gradcu, Peter Zink, okr. sodnik v Trstu in posejilnica v Pramu; 8 K; M. Mladič na Dunaju; po 5 K; Ivan Fortuna v Zatični, dr. M. Truden, em. odv. na Dunaju, dr. Albin Poznik, c. kr. notar v Rudolfovem, I. Liesskounig, c. kr. šol. svetnik v Gradcu, Detiček, notar v Celju, dr. Josip Kušar, odv. v Kranju, dr. Matija Lavrenčič v Komnu in dr. Edv. Serko, zdravnik na Vranskem; 4 K; Evsebij Hrašovec, nadrevident j. ž. na Dunaju; 3 K; Ivan Pušar, strojevodja v Sp. Šiški; po 2 K; F. Nemec v Nabrežini (dvakrat po 2 K) in F. Wijsan, izdelovalec voz v Ljubljani. Skupaj 276 K. Društveni odbor se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje in prosi za nove darove na naslov blagajnika: Dr. Stanko Lapajne, dv. in sod. odv. na Dunaju I. Bräunerstrasse 10.

Pozor, gostilničarji in trgovci!

Na prodaj imam še veliko vina in čebule po nizkih cenah. Jakob Klemenčič, posestnik v Mezgovcih p. Moškanjci.

Ponudbeni razpis.

Florijan Gajšek, posestnik in trgovec v Loki pri Žusmu, razpisuje do 1. III. 1913 tesarska, zidarska in mizarska dela pri zgradbi nadstropja svoje hiše v Šmarju pri Jelšah.

Pojasnila daje:

dr. Ivan Zabukovšek, odvetnik v Šmarju,

kjer se more tudi vpogledati v načrt.

Cilj

prizadevanj, najti najboljše in najizdatnejše sredstvo za izboljšanje kave

dosežejo vedno le one gospodinje

ki kupujejo kavini pridatek v zabojskih ali v zavitkih označenih s „kavinim mlinčkom“.

One so izbrale najboljše, kajti pridatek za kavo s „kavinim mlinčkom“ je najedernatejši, najokusnejši in najizdatnejši izdelek te vrste, ker je

„pravi Franck“.

15 7-3

Tovarna v Zagrebu.

Splošna organizacija zdravnikov na Štajerskem izven Gradca.

Pischelsdorf, 19. febr. 1913.

Po novi deželni zdravstveni postavi se podelijo 50 oddaljenim distrikatom s pretežno revnim prebivalstvom krajevne doklade v najvišjem znesku po 400 K.

Oni gospodje distriktni zdravniki, ki bi se potezovali za te krajevne doklade, naj v svojem lastnem interesu to takoj javijo podpisnemu načelniku organizacije.

Dr. Karl Lederer
Pischelsdorf (Štajersko).

127 1-1

Jabolk in krompirja

več vagonov, vsako množino, kupi tvrdka

Rudolf Pevec v Mozirju.

Cene po dogovoru. 72 13-5

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega dobrega, puljenega 2 K, — boljsega 2 K 40 h; prima polbe- lega 2 K 80; belega 4 K belega puhastega 5 K; 10 h; 1 kg velefinega, snežnobelega, puljevega 6 K 40; 8 K; 1 kg puha sivega 6 K; 7 K; belega finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. — Kdor vzame 4 kg, dobi franko. 16 26-4

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnikoma, vsak 80 cm dolg 60 cm širok, napolnjen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 1 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50, 4 K. — Pernice 200 cm dolge 140 cm široke 13 K, 14-70 K, 17-80 K in 21- K; zglavniki 90 cm dolge, 70 cm široke K 4-50, K 5-20, K 5-70; podpernica iz močnega rižastega gradina 180 cm dolga in 116 cm široka, K 12-80, K 14-0. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajajoče se povrne denar.

S. BENISCH, v Dešenici šte. 775. Češko.

Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franko.

Ženitna ponudba.

Iščem za svojo varovanko primerne ženo, najraje trgovca, uradnika, učitelja. Dekle je prikupljive zunanosti in ima že sedaj po očetu 10.000 kron gotovega denarja. Eventuelne ponudbe s kratkim popisom razmer se naj pošljejo na upravištvo „Narodnega Lista“. Tamkaj se lahko tudi poizve bližji te ponudbe.

134 2 1

Največja iznajdba nove dobe

91 12-2

je žepna ura „Concurenz“ s pravim švicarskim kolesjem, 30 ur idoča, z emajlno številčnico, lepo graviranim okrovom, K 3-90, 3 komadi samo K 10-50. — Če ne ugaja, denar nazaj. Na zahtevo pošijem gratis in franko ilustrirani katalog ur, zlata, srebra, urnih delov, vseh vrst orodij, godbenih in galant. predmetov.

F. P. AMM, KRAKOV, Zielona-ul. 3-7.

SLIKAR IN PLESKAR

prevzame vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršuje solidno in po najnižjih cenah.

MIHAEL DOBRAVC V CELJU

Gosposka ulica šte. 5.

46 51-2

Svoji k svojim.

Največja trgovina in velikanska zaloga ur,

zlatnine, srebrnine, verig, uhanov, zaponk, priveskov, prstanov z demanti, brilanti in drugimi kamni.

66 50-5

Za ženine in neveste poročne zlate prstane ter ženitovanjska darila po najnižjih cenah.

Zaloga očal, naočnikov, daljnogledov itd.

Naročite cenike! Zastoj! Poštne prosto!

: R. SALMIČ, Celje, Narodni dom :

77 49-3

Velika narodna trgovina

KAROL VANIČ, CELJE

Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za spomladanske obleke po zelo nizkih cenah. — Ostanke pod lastno ceno!

Postrežba točna in solidna!

Vzorci na razpolago!

Šolske potrebščine

kakor zvezke, svinčnike, peresnike, peresa, kamenčke, tablice, radirke, gobe, črnilo, torbice, barve, čopiče, barvane krede itd. ima v največji izberi na zalogi tvrdka

39 52-5

Lastna zaloga

ljudskošolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Zaloga raznega papirja.

Goričar & Leskovšek

Celje, Graška cesta št. 7.

Zvezna trgovina

(Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica št. 2.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraj: Smarje, Šoštanj, Sevnica, Vran-

4 1/2 0

ska in Gornji Grad in rezervna zaklada, katera znašata že nad 350.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. 8 4-3

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okoli 45.000 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K.

Sprejema tudi hranilne knjižice

drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

LASTNI DOM

Avstr. poštne hranilnice račun šte. 54.366.
Ogrske pošt. hranilnice račun šte. 26.283.
Telefon št. 48.

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne in jih obrestuje nepretrgano, to je od vložitvi sledečega dne do dne vzdiga po

86 49-4

5 1/2 0

Pisarna je v Celju, Rotovška ulica št. 12
Urađuje se vsak dan razen nedelj in praznikov od 8. - 12. ure dopoldne.

Rentni davek plačuje zadruga sama in ga ne odteguje vlagateljem.

Praktikantinja v pisarno sprejme takoj tvrdka R. Stermecki v Celju.

130 2-1

Najboljše in najmodernejše sukno za moške in
volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska
razpošiljalna **R. Stermecki**, Celje
št. 303.

Vzorci in cenik čez tisoč stvari s slikami poštne prosto.

Superfosfat

najuspešnejše, najzanesljivejše in
najcenejše

fosfornokislinsko gnojilo
za vse vrste zemlje,

dalje amonijakove, kalijeve in soliterne
42 30-4 **superfosfate**

prodajajo vse tovarne za umetna gnojila, tr-
govci in kmetijske zadruge in društva.

Le Superfosfat v ceni ni poskočil!

Osrednja pisarna društva avstr. tovarn
za superfosfat **Praga**, Prikopi 17.

Pri revmatizmu in neuralgiji

Iajša bolečine pri protinu, vsesava otekline
členov in jih dela zopet gibljive; pri mrazu
odstrani neprijetni mravljinčji občutek v
kratkem času; za vribanje, masažo, ob-
kladke in kopeli pripravi

KONTREVMAN

Besedna znamka varovana. Pozor
na ime preparata in izdelovalca.

Tudi pri daljši rabi brez vsakih neprijetnih
ali škodljivih posledic, zato bolje nego vsi
dozdaj rabljeni naravni predmeti.

1 tuba 1 krono.

Po pošti, če se pošlje naprej
1 K 50 v. se pošlje 1 tuba }
5 " " " 5 tub } franko.
9 " " " 10 " }

Izdelovalec in glavna zaloga

B. FRAGNER, lekarnar

c. kr. dvorni založnik, **Praga III.**, št. 203.
Dobi se v lekarnah. V Celju v lekarnah M.
44 Rauscher in Oton Schwarzl. 40-2

Nič več beganja kadilcev cigaret
OTTOMAN
ker so glasom razsodbe upravnega
sodišča na Dunaju z dne 9. marca
1912. vse imitacije i. brisane.

335 52-30

Trgovina s špecerijskim
blagom

Solidna postrežba!

Trgovina z moko in de-
želimi pridelki

IVAN RAVNIKAR, CELJE

GRAŠKA CESTA ST. 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam zanesljiva kaljiva semena n. pr. jamčeno
domačo in nemško deteljo, peso rumeno in rdečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor
48 tudi vrtna in cvetlična od tvrdke Mauthner. 51-4

Glavna zaloga
vrvarskega blaga

Na drobno in na debelo.
Točna in solidna postrežba.

Glavna zaloga suhih in
oljnatih barv

Goričar & Leskovšek

Graška ulica št. 7.

Celje

Rotovška ul. št. 2.

Tovarniška zaloga raznovrstnega kancelijskega, konceptnega barvanega in
in ovitnega papirja. — Svinčniki, peresa, peresniki, črnilo, radirke, kamenčki,
trgovske in odjemalne knjige, pismeni papir v mapah in kasetah, kreppapir,
umetne cvetlice i. t. d.

Velikonočne dopisnice v velikanski izbiri od 4 vin. na-
prej. — Lastna zaloga ljudsko-
šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov.

Na debelo!

Nagrobni venci in traki.

Na drobno!

Razširjena na novo opremljena trgovina

LOVRO PETOVAR IVANJKOVCI

priporoča svojo veliko zaloga vsega špecerijskega in železnega
blaga, moke, vsakovrstnega usnja in podplatov, najraznovrstnej-
šega blaga za ženske in moške obleke, platno, tople srajce, rute itd.
Kupi vse deželne pridelke po mogoče najvišjih cenah. 41 4-4

DOBRO BLAGO — NIZKE CENE — TOČNA POSTREŽBA!

Posojilnica v Mariboru

117 12-1

v lastni hiši Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge na knji-
žice in jih obrestuje po

4¹/₂ %

oziroma vloge proti odpovedi po

4³/₄ %

Naložbe v tekočem računu se obrestujejo po dogovoru.

Rentni davek plačuje posojilnica sama. — Posojila se da-
jejo na zastavo in osebni kredit.

Eskomptujejo se menice ter odpirajo krediti v tek. računu.

Vplačani deleži K 126.100.—. — Rezervni zaklad K 344.683.87.

Lastno premoženje zadruge K 534.382.17.

Naročajte, ponudite,
zahtevajte in pijte le

Tolstovrško slatino

pošta Guštanj, železniška postaja Spodnji Dravograd, pošta in postajališče Guštanj, Koroško. Brzjavni naslov: Oset, Streiteben. — Tam se
nahaja tudi dobra gostilna in prenočišče. Prazne steklenice drugih voda se sprejmejo v polnitev. Cene nizke. Plakati, prospekti in ceniki na
razpolago zastoj in franko. — Uporablja se kot **zdravilna voda** in namizna osvežujoča pijača. Več priznanih in pohvalnih pisem. —
Preurejen vrec! V lastni uporabi pri mnogih odličnih zdravnikih cele Avstrije. **Znižane cene!**

Lastnik in izdajatelj: Narodna založba v Celju.

Odgovorni urednik: Dragotin Mohar.

Tiskal Dragotin Hribar v Ljubljani.

MALA OZNANILA

Vsaka mastno tiskana beseda stane
10 vin., navadno tiskane pa po 6 vin.
Znesek se mora vpslati vnaprej,
ker se sicer inserat ne priobči.

|| 500 kron ||

Vam plačam, če moj zati-
ralec korenin 'Ria-mazilo'
ne odstrani vaših kurjih
očes, bradavic, roženice v
3 dneh brez bolečin. Cena
1 lončka z garancijskim
pismom vred 1 krona. Ke-
mény, Kaschau, I. Postfach
12/227 (Ogrsko). 17 14-7

Hiša z gospodarskim
poslopjem in 5 oralov
zemlje, večina krog hiše,
se da pod ugodnimi pogoji
takoj v najem. Več pove
Alojz Šribar, gostilničar
pri kolodvoru, Sv. Peter
v Sav. dol. 122 1-1

IŠČEM VINIČARJA
ALI VINIČARKO za
mali vinograd na Starem
gradu pri Celju. Vstop
takoj. Dr. Juro Hrašo-
vec, odvetnik, Celje.
124 1-1

Meso! Pošiljam vsak
dan sveže meso, goveje,
telečje in ovčje K 5—,
pljučna pečenka K 6—,
perutnina K 6.50 za 5 kg
franko po povzetju v po-
polno zadovoljnost. Adler
Martón, Berezna 215, Mara-
maros (Ogrsko). 88 7-4

Franc Strupi

Celje, Graška cesta

priporoča svojo bogato zalogo stekla,
porcelana, svetilk, raznovrstnih šip
itd. Najnižje cene.

**Prevzete vseh steklar-
skih del!** 52-7

Na debelo! Na drobno!

Aparat za valenje K 45—
vali boljše ko vsaka kokoš.
Zastoj na poskušajo. G.
Mücke, Pottendorf 161
pri Dunaju. Stotine pripo-
ročil in spričeval iz cele
države gratis in franko.
78 10-5

Živahna gospica želi
korespondirati z mladim
gospodom. Ponudbe pod
"Trobojnica", Maribor
Bahnhof postlagernd.
132 1-1

POTNIK, 116 3-2
ki obiskuje tudi trgovce
na deželi, išče se proti
dobri proviziji za jedilno
in namizno olje. — Po-
nudbe z referencami na
poštni predal 27. Trst,
Piazza Giuseppina. —

Sedlarskega učenca
sprejme Jakob Kralj, sedlar
Železniki (Gorenjsko).
133 2-1

Slivovke
dobre, domače, dve leti
stare, imam več hektolitrov
na prodaj. Liter stane 2 K.
Kdor želi kupiti, naj se
zglasi pri meni. — Ivan
Berlan, Brežice ob
Savi. 102 2-2

Vsaka razumna, varčna gospodinja
uporablja samo to sladno kavo

TRI

posestva na prodaj!

- 1.) 65 oralov, 35 oralov lepega lesa, mnogo
sadnega drevja. Goveje živine se lahko
redi, 16 glav. Cena 40.000 K.
- 2.) 42 oralov. Čez polovico mladi les. Pri
hiši je mlin. Cena 12.000 K.
- 3.) Novo urejen mlin s stalno vodo. Dala
bi se tudi žaga ali kovačija urediti.
Zemlje 1 oral. Cena 4500 K.

Poslopja so povsod v najlepšem redu.
Plačilni pogoji zelo ugodni. Več pove
Alojzij Majcen,
nadučitelj pri Sv. Duhu pri Lučanah.
131 3-1

Ne izpostavite se

nevarnosti da bi Vam iz male vsled nesnage
nastala težko lečljiva rana, in pokrijte vsako
rano s prizanim obvezilom.
Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno ma-
zilo, takozvano praško domače mazilo kot
zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje
rane, olajšuje vnetja in bolečine. Hladi in
pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.
1 pušica 70 vin. Proti predpla-
čilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice,
za K 7— pa 10 pušic poštne
prosto za vsako postajo avst-
rogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno
in varstveno znamko. Pristno je po 70 v.
Glavna zaloga 55 26-17
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „Pri črnem orlu“
Praga, Mala stran, vogal Nerudove ul. 230.
V Celju v lekarnah M. Rauscher, Oto Schwarzl.
Zaloge v lekarnah Avstr.-Ogrske.

Eden ali dva konja

črna, 4 in 5 let stara, 15 pesti visoka, se prodaja.
Cena ugodna. Jako pripravna za potovanja pot-
nikov in za vsako drugo vožnjo. P. Bauerhelm,
Hrastnik. 101 2-1

Slikar in pleskar

76 49-5
prevzame vsa v svojo stroko spadajoča
dela kakor slikanje sob, cerkev, gleda-
liških odrov, črkoslikarstvo na steklo,
les itd. :: Zmerne cene. :: Priporoča se
za obilna naročila. :: Svoji k svojim!

VIKTOR BEVC
Celje, Graška c. 43.

Oklic.

A 6/13-9

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Šmarji pri Jelšah,
odd. I., z dne 10. svečana 1913 A 6/13-9 bode se vršila
dne 27. februarja 1913 ob 9. uri dopoldne
v zapuščinski zadevi po dne 16. decembra 1912 na Po-
nikvi ob južni železnici št. 29 umrlem posestniku Janezu
Zabukovšek na licu mesta prostovoljna prodaja istemu
lastnih zemljišč vl. št. 47 in 48 d. o. Ponikva ter po-
sestne pravice do zemljiške parcele št. 425/12 iste davčne
občine in premoženja.

Pogoji:

Zemljišča bodo se prodala po parcelnih skupinah in sicer:
I. stavb. parc. 54, 55 in svinjski hlevi cenjeni na 13.0 K — v
in zemljiščne parcele 429, 430, 431, 432, 433,
439, 438, 437/3, 446, 440/1, 440/2, 444 in po-
sestne pravice do zemljiške parcele št. 425/12
v kupni zmeri 1 ha 46 a 48 m² in cenilni vrednosti 939 . 08 .
skupaj . . . 2319 . 08 .

vadij 240 K;
II. zemljišči parceli št. 517 in 516 v izmeri
1 ha 37 a 97 m² in cenilni vrednosti . . . 1210 . 02 .
vadij 130 K;
III. zemljiščne parcele št. 510, 411/1, 411/2 s
sedaj ne več obstoječo parcelo 212 vred v
izmeri 1 ha 05 a 74 m² in cenilni vrednosti 758 . 74 .
vadij 80 K;
IV. zemljiščne parcele št. 420/1, 420/2, 505
v izmeri 1 ha 04 a 24 m² v cenilni vrednosti 729 . 68 .
vadij 80 K;
V. zemljiščne parcele št. 659/1, 659/2, 809/2,
809/3, 817, 710, 664 v izmeri 1 ha 32 a 85 m²
v cenilni vrednosti . . . 971 . 06 .
vadij 100 K;
VI. zemljiščne parcele št. 582, 593, 594, 595
v izmeri 95 a 81 m² v cenilni vrednosti . . . 1149 . 72 .
vadij 120 K.
Zemljišča se prodajo samo nad cenilno vrednostjo ter je
eno četrtinko kupnine plačati takoj v roke sodnega od-
poslanca, eno četrtinko v štirih mescih in polovico v osmih
mescih s sodno položbo, tačas pa obrestovati po 60/o.
Premičnine v cenilni vrednosti 437 K 90 v prodajo se pa
tudi pod cenilno vrednostjo ter je kupnino za iste takoj pla-
čati v roke sod. odposlanca, predmete pa ob enem prevzeti.

C. kr. okrajno sodišče v Jelšah, odd. I.
dne 10. svečana 1913. Mladič.

Maslo

malisno štopo, suhe gobe, vinski
kamen, med v satovju, satovje,
vosek, jabolka namizna in hruške za mošt,
fižol, oves, pšenico, ječmen, bučne peške, koruzno
slamo, smrekove storže, želod, krompir, sploh vse
deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in oljate
sode ter močnate, solne in otrobne vreče kupi
vsako množino veletrgovina **Anton Kolenc,**
Celje, Graška cesta 22. 18 35-7

Najsigurnejše sredstvo proti

„PERONOSPORI“ je

FORHIN

večkrat izboljšana
bordeleška meša-
nica v gotovem sta-
nju. Ostane celo na
mokem listju. Se la-
hko rabi pri vsaki ros.
Ne ostane nič na dnui

100 Nešteto priznalnih pism. 30-2

Sadjerejci in vinogradniki rabite v lastnem
interesu **bakre-**
no žvepleni prah proti strupeni rosi, **BAGOL**
zoper kiseljaka, **KALIFORNSKI LUG** proti škod-
ljivcem sadnega drevja, **GOSENČJI LIM** zoper
padnjača itd. **LAURINO** za pokončevanje škod-
ljivcev po letu, **LAURIL KARBOLINEUM** po
zim, **LAURIL DREVESNI VOSEL** za požiaht-
nenje, **IHNEUMIN** za nezne cvetlice, **NIKOTIN-**
KVASIA-IZVLEČEK za škropljenje drevesnic,
TOPOMOR zoper poljske miši, **PAMPIL** zoper
ose in žuželke. Zahtevajte obširni popis in navo-
dilo za rabo gratis in franko od glavnega zastop-
stva „**FORHINA**“: lovarna za orodje za škrop-
ljenje vinogradov **KONSTANTIN ZIFFER,**
Dunaj XIX Gatterburgh. 23.

Upati na bogato žetev

sme samo oni, ki je dobro gnojil. Zemlja zakteva nadomestila za hranilne
snovi: kali, dušik, fosforovo kislino, katere ji je prejšnja žetev odvzela. Posebno

kali

ne sme nikdar manjkati, kajti izmed vseh hranilnih snovi porabijo rastline
največ kalija.

Sedaj je najpripravnejši čas za gnojenje s kalijem.

Pojasnila in brošure o porabi umetnih gnojil daje vsak čas brezplačno

Fr. Mulec

v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje št. 14.

129 3-1